

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูลและผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์หลักสูตรการวางแผนภาค และเมืองมหาดำเนินการ และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของ อาจารย์ผู้สอน นิสิต มหาลัยมหาดำเนินการ เกี่ยวกับหลักสูตรรวมทั้งความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชา ชั้นต้นของมหาดำเนินการ เกี่ยวกับคุณลักษณะของมหาดำเนินการ ดังนั้นผลการวิเคราะห์ข้อมูลจึงนำเสนอเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหลักสูตร

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารหลักสูตรในด้าน

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร
2. โครงสร้างของหลักสูตร เกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิตรวมในแต่ละ

หมวดวิชา

3. เนื้อหาวิชา

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตร จากเอกสารหลักสูตร ผู้วิจัยนำจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมาวิเคราะห์ว่า ได้ระบุพฤติกรรมในด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย ไว้ครบถ้วนหรือไม่ โดยใช้สารบบการจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม และคณะ (Bloom et al. 1956 อ้างในสังัด อุทรานันท์ 2528: 215 - 218) ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. พุทธิพิสัย เป็นจุดมุ่งหมายที่รวมถึงการเรียนรู้ทางด้านความรู้ ความคิดและการแก้ปัญหา ซึ่งแบ่งตามลำดับความซับซ้อนจากน้อยไปหามากตาม

หัวข้อดังนี้ ความรู้ ความเข้าใจ การนำไปใช้ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน

2. จิตพิสัย เป็นจุดมุ่งหมายที่รวมถึงการเรียนรู้ทางด้านทัศนคติ ค่านิยม ความสนใจ และความซาบซึ้ง กระบวนการที่เกิดขึ้นภายในบุคคล แยกออกเป็นลำดับขั้นต่าง ๆ ดังนี้ การรับรู้ การตอบสนอง การเห็นคุณค่า การจัดระบบ การแสดงออก

3. ทักษะพิสัย เป็นจุดมุ่งหมายทางด้านทักษะในการเคลื่อนไหว การใช้อวัยวะต่าง ๆ ของร่างกาย ลำดับของทักษะจากง่ายไปสู่ความซับซ้อน การพัฒนามีดังนี้ การเลียนแบบ การทำตามแบบ การทำอย่างถูกต้อง การทำอย่างต่อเนื่อง การทำเองโดยธรรมชาติ

ผลการวิเคราะห์ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 พฤติกรรมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

จุดมุ่งหมายของหลักสูตร	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และ ความสามารถในการวางแผนผังเมืองและการวางแผนภาคตามความต้องการของประเทศในปัจจุบันและอนาคต	/	/	/
2. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความเข้าใจในปัญหาทางด้านผังเมืองซึ่งสามารถนำไปแก้ปัญหา เพื่อตอบสนองกับความต้องการด้านบุคลากรทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน	/	/	
3. เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการค้นคว้าวิจัยในการแก้ไข้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนผังเมืองและการวางแผนภาค	/	/	/

จากตารางที่ 2 พบว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทั้ง 3 ข้อ ระบุพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยครบทั้ง 3 ด้าน

2. โครงสร้างของหลักสูตรเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิตรวมในแต่ละหมวดวิชา โดยทำการวิเคราะห์การจัดแบ่งหมวดวิชา ซึ่งแสดงไว้ในเอกสารหลักสูตร เพื่อพิจารณาจำนวนหน่วยกิตว่าสอดคล้องกับ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2533 ของทบวงมหาวิทยาลัย หรือไม่ ดังแสดงไว้ในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 จำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชา ระหว่างเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัยกับหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหابัณฑิต

ชื่อหมวดวิชา	จำนวนหน่วยกิต	
	เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ	หลักสูตรการวางแผนภาคของทบวงมหาวิทยาลัย และเมืองมหابัณฑิต
1. จำนวนหน่วยกิตวิชาที่เรียน	ไม่น้อยกว่า 12	38
- (หมวดวิชาบังคับ)	(ไม่ระบุ)	(30)
- (หมวดวิชาบังคับสาขา)	(ไม่ระบุ)	(4)
- (หมวดวิชาเลือก)	(ไม่ระบุ)	(4)
2. วิทยานิพนธ์	ไม่น้อยกว่า 12	12
รวมหน่วยกิตตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า 36	50

จากตารางที่ 3 แสดงว่าจำนวนหน่วยกิตในแต่ละหมวดวิชาไม่ได้ระบุไว้ในเกณฑ์มาตรฐานของทบวงมหาวิทยาลัยและจำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหابัณฑิต พบว่าสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของทบวงมหาวิทยาลัย นอกจากนี้ยังมีวิชาการฝึกงานวางแผนรวมอยู่ในหมวดวิชาบังคับเพิ่มขึ้นโดยไม่คิดหน่วยกิต

ตารางที่ 4 พฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาการวางแผน 1

จุดมุ่งหมายของวิชาการวางแผน 1	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
1) เพื่อให้บัณฑิตเข้าใจเรื่องการวางแผน ทฤษฎีการวางแผน ทั้งในความหมาย ทั่วไปและการวางแผนกายภาพ เข้า ใจถึงวิธีการ ขบวนการและระดับของ งานวางแผนกายภาพ	/	/	
2) เพื่อให้บัณฑิตเข้าใจและสามารถ วิเคราะห์องค์ประกอบของการวางแผน และความสัมพันธ์บนพื้นที่ (Spatial Relation) โดยเฉพาะ อย่างยิ่งในชุมชนเมือง	/	/	/
3) เพื่อให้บัณฑิตเข้าใจถึงบทบาทของบุคคล กลุ่มบุคคล สถาบันและองค์กรที่เกี่ยวข้อง ข้องกับการวางแผน ตลอดจนบทบาท ของนักวางแผนเอง	/	/	
4) เพื่อเป็นพื้นฐานให้นักศึกษามีความสามารถ วิเคราะห์และฝึกหัดการวางแผน กายภาพ	/	/	/

ตารางที่ 5 พฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาการวางแผน 2

จุดมุ่งหมายของวิชาการวางแผน 2	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
1. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการกำหนดนโยบายการพัฒนาระดับภาค การวางแผนภาค และความเชื่อมโยงกับการวางแผนผังเมือง	/	/	
2. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับวิวัฒนาการในการตั้งถิ่นฐานของประชากรในพื้นที่ระดับภาค ซึ่งครอบคลุมทั้งในเขตเมืองและชนบท เน้นแนวความคิด วิธีการวิเคราะห์การประสานเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงภายในและระหว่างภาค ใตยใช้กรณีศึกษาของประเทศไทยในการอธิบาย	/	/	/
3. เพื่อให้บัณฑิตสามารถเข้าใจและสรุปสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นที่ตลอดจนสามารถคาดการณ์แนวโน้มของการพัฒนาพื้นที่ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเพื่อเสนอแนะการวางแผนพัฒนาภาคได้อย่างเหมาะสม	/	/	/

ตารางที่ 6 พฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาสถิติสังคมศาสตร์

จุดมุ่งหมายของวิชาสถิติสังคมศาสตร์	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
เป็นวิชาสถิติเบื้องต้นที่มุ่งจะให้ความรู้ พื้นฐานสำหรับศึกษาวิชาสถิติขั้นสูงต่อไป และให้ผู้ศึกษามีความรู้และความเข้าใจ อย่างกว้าง ๆ ในการนำวิธีการทางสถิติ ไปใช้ในการวิจัย	/	/	/

ตารางที่ 7 พฤติกรรมจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชา เศรษฐศาสตร์ชุมชนเมือง

จุดมุ่งหมายของวิชา เศรษฐศาสตร์ชุมชนเมือง	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
1. เพื่อให้นิสิตเข้าใจถึงปัจจัยพื้นฐานต่าง ๆ ที่เป็นตัวกำหนดการเติบโตทางเศรษฐกิจของชุมชนเมือง การพิจารณาทางด้านเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับปัญหาต่าง ๆ ของชุมชนเมืองที่ประสบอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งได้แก่ การเติบโตของเมือง และการใช้ที่ดินที่ไม่เป็นระเบียบ วิกฤตการณ์เกี่ยวกับการเงิน ปัญหาความยากจน ปัญหาการจ้างงาน ปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัย ปัญหาการจราจรและปัญหาอื่น ๆ	/	/	
2. เพื่อให้นิสิตสามารถนำไปใช้ประกอบการพิจารณาในการวางแผนกายภาพ	/	/	/

ตารางที่ 8 พฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชา เศรษฐศาสตร์ภูมิภาค

จุดมุ่งหมายของวิชา เศรษฐศาสตร์ภูมิภาค	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
<p>เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ กิจกรรมทางเศรษฐกิจระดับภาค สามารถ วิเคราะห์และคาดการณ์ความเจริญเติบโต รุดทางเศรษฐกิจของภาค อันจะเป็น ประโยชน์โดยตรงต่อการวางแผนพัฒนา ภาค</p>	/	/	/

ตารางที่ 9 พฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาการบริหารชุมชนเมืองและภาค

จุดมุ่งหมายของวิชาการบริหารชุมชนเมือง และภาค	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
1. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ ความเข้าใจแนว ความคิด หลักการและทฤษฎีของระบบ การบริหารราชการในเฉพาะที่สัมพันธ์กับ การบริหารงานผังเมืองและแผนภาค	/	/	
2. เพื่อเข้าใจงานการนำผังเมืองและแผน ภาคไปสู่การปฏิบัติ	/	/	/
3. เข้าใจกลไก และบทบาทหน่วยงานของ รัฐที่เกี่ยวข้องกับการบริหารงานผังเมือง และแผนภาค	/	/	
4. เพื่อเข้าใจความสัมพันธ์และบทบาทของ กลุ่มอิทธิพลที่มีต่อการบริหารต่าง ๆ ใน การกำหนดนโยบายและการปฏิบัติงาน ของผังเมืองและแผนภาค	/	/	
5. สามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขของการ บริหารงานผังเมืองและภาคในระบบ การปกครองของไทย			/
6. สามารถนำความรู้ที่ศึกษาไปประยุกต์ใช้ใน การวางแผนบริหารเมืองและภาค			/

ตารางที่ 10 พฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชากระบวนการเป็นเมือง
กับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม

	พฤติกรรม		
จุดมุ่งหมายของวิชากระบวนการเป็นเมืองกับ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ความเข้าใจและ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ทั้งในระดับโครงสร้างและระดับบุคคลอัน เป็นผลมาจากกระบวนการเป็นการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศไทยกำลังพัฒนา	/	/	/

ตารางที่ 11 พฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาการขนส่ง

จุดมุ่งหมายของวิชาการขนส่ง	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
1. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ด้านองค์ประกอบ หน้าที่ ระบบโครงข่ายของการจราจร ขนส่งในชุมชนเมือง	/	/	
2. เพื่อให้บัณฑิตเข้าใจปัญหาและสาเหตุ ปัญหาที่มีต่อชุมชน	/	/	
3. เพื่อให้บัณฑิตเข้าใจเทคนิคการวิเคราะห์ การจราจรขนส่ง	/	/	
4. เพื่อให้บัณฑิตเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง การพัฒนาเมืองกับระบบการขนส่ง	/	/	
5. นำความรู้ที่ศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการ วางแผนการจราจรและการขนส่ง			/

ตารางที่ 12 พฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาปฏิบัติการวางแผน 1

จุดมุ่งหมายของวิชาปฏิบัติการวางแผน 1	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
1. งานแผนที่			
1.1 รู้จักแผนที่ประเภทต่างๆ ที่ เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนภาคและ เมือง	/		
1.2 สามารถอ่านและตีความหมาย แผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศ และภาพถ่าย ดาวเทียมด้วยเทคนิควิธีต่าง ๆ เพื่อให้ได้ ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวางแผนภาค เมืองและชุมชนเป็นสำคัญ	/	/	/
1.3 สามารถจัดทำแผนที่เพื่อแสดง ข้อมูลการวิเคราะห์ และงานแผนพัฒนาใน เชิงพื้นที่	/	/	/
2. เทคนิคการแสดงผลงานและเทคนิควิเคราะห์			
2.1 เข้าใจและสามารถปฏิบัติงาน ในการทำแผนภูมิ กราฟ และแผนที่ทาง สถิติต่าง ๆ ที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์ใน งานวางแผนผังกายภาพ	/	/	/
2.2 เข้าใจถึงเทคนิคการวิเคราะห์ เบื้องต้นที่เป็นพื้นฐานของการวางแผนภาค เมืองและชุมชน ตลอดจนสามารถนำเอา ใบประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานจริงได้	/	/	/

ตารางที่ 12 (ต่อ)

จุดมุ่งหมายของวิชาปฏิบัติการวางแผน 1	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
3. ศิลป และงานสามมิติ			
3.1 มีความเข้าใจและสามารถ รับรู้งานกายภาพในลักษณะสามมิติ สามารถแสดงออกมาได้ด้วยสื่อต่าง ๆ	/	/	/
3.2 มีความเข้าใจและสามารถ รับรู้ถึงศิลป์ในงานสามมิติ	/	/	
4. อาคารบ้านเรือน (สถาปัตยกรรม) ชุมชนและเมือง			
4.1 มีความเข้าใจเบื้องต้นและ สามารถรับรู้ถึงลักษณะและความสัมพันธ์ ของงานวางแผนผังด้านกายภาพระดับ ต่างๆ ไม่ว่าจะ เป็นระดับงานสถาปัตย กรรมชุมชนเมืองหรือภาค	/	/	
4.2 มีความเข้าใจรู้จักแยกแยะ วิเคราะห์และประเมินคุณค่าขององค์ ประกอบต่าง ๆ ของชุมชน	/	/	/

ตารางที่ 13 พฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาปฏิบัติการวางแผน 2

	พฤติกรรม		
จุดมุ่งหมายของวิชาปฏิบัติการวางแผน 2	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
<p>เพื่อให้บัณฑิตได้ศึกษาความสัมพันธ์ของประชากรพื้นที่และเศรษฐกิจ รู้ทฤษฎีที่ว่าด้วยความสมดุลย์ของประชากรในภาคและระหว่างภาค การกระจายทรัพยากร ตลอดจนทฤษฎีการเลือกที่ตั้งและทฤษฎีอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนภาค ให้บัณฑิตใช้เป็นแนวคิดในการวางแผนพัฒนาภาคและแก้ปัญหา ความแตกต่างและหลัอมล้าทางสังคมและเศรษฐกิจที่ปรากฏทั่วไปทั้งในเขตเมืองและชนบท เน้นความสำคัญของการวางแผนภาคที่มีความสัมพันธ์ต่อการวางแผนชาติและการวางแผนเมือง</p>	/	/	/

ตารางที่ 14 พฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาปฏิบัติการวางแผน 3

จุดมุ่งหมายของวิชาปฏิบัติการวางแผน 3	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
<p>เพื่อให้นักเรียนเกิดทักษะในการวางแผน กายภาพในระดับเมือง โดยการศึกษ วิเคราะห์บทบาท สภาพการณ์ ปัญหา และแนวโน้มของการขยายตัวของ เมือง เพื่อวางแผนควบคุมการใช้ ที่ดินและสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ของชุมชน</p>	/	/	/

ตารางที่ 15 พฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาการปฏิบัติงานวางแผน
(การฝึกงาน)

จุดมุ่งหมายของวิชาการปฏิบัติงาน วางแผน (การฝึกงาน)	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
<p>เพื่อให้นักเรียนเข้าใจสภาพการปฏิบัติ งานจริงตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ ได้มาประยุกต์ใช้ เป็นประโยชน์ในการ ศึกษาต่อไป</p>	/	/	/

ตารางที่ 16 สรุปพฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาในหมวดวิชาบังคับ

รายวิชาในหมวดวิชาบังคับ	จุดมุ่งหมายเฉพาะ		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
การวางแผน 1	/	/	/
การวางแผน 2	/	/	/
สถิติสังคมศาสตร์	/	/	/
เศรษฐศาสตร์ชุมชนเมือง	/	/	/
เศรษฐศาสตร์ภูมิภาค	/	/	/
การบริหารชุมชนเมืองและภาค	/	/	/
กระบวนการเป็นเมืองกับการเปลี่ยนแปลง			
ทางสังคม	/	/	/
การขนส่ง	/	/	/
ปฏิบัติการวางแผน 1	/	/	/
ปฏิบัติการวางแผน 2	/	/	/
ปฏิบัติการวางแผน 3	/	/	/
การปฏิบัติการวางแผน	/	/	/

จากตารางที่ 16 เมื่อจำแนกโดยใช้สารบบจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูม และคณะแล้ว ulyสรุปพบว่า จุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาในหมวดวิชาบังคับจำนวน 12 วิชา ระบุพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยครบทั้ง 3 ด้าน

ตารางที่ 17 พฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชากฎหมายและการบริหาร
ผังเมือง

จุดมุ่งหมายของวิชากฎหมายและการบริหาร ผังเมือง	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
1) เพื่อให้บัณฑิตทราบถึงปัญหาของเมือง และความจำเป็นในการใช้กลไกทาง ผังเมืองในส่วนที่เป็นกฎหมาย และ การบริหารเพื่อแก้ไขปัญหา	/	/	/
2) เพื่อให้บัณฑิตทราบถึงมาตรการควบคุม ทางผังเมือง อันได้แก่ พระราชบัญญัติ กฎกระทรวงและข้อกำหนดต่าง ๆ ที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาของภาคเอกชน การใช้บังคับและความคาบเกี่ยวกัน ระหว่างมาตรการควบคุมดังกล่าว	/	/	
3) เพื่อให้บัณฑิตทราบถึงโครงสร้างของ หน่วยงานราชการในการบริหารผัง เมือง ซึ่งประกอบด้วยหน่วยงานวาง แผนและนโยบาย ในระดับต่าง ๆ และหน่วยงานดำเนินการซึ่งจะมี อำนาจหน้าที่ในการนำผังไปสู่การปฏิบัติ	/	/	
4) เพื่อให้บัณฑิตทราบถึงผลกระทบทางด้าน กายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมที่เกิด จากการควบคุมทางผังเมือง และการ ศึกษาความเป็นไปได้ในการใช้บังคับ	/	/	

ตารางที่ 18 พฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาวิวัฒนาการชุมชนเมือง

จุดมุ่งหมายของวิชาวิวัฒนาการชุมชนเมือง	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
1. เพื่อให้นิสิตรู้จักลักษณะกายภาพต่าง ๆ ของเมืองในยุคสมัยของมนุษยชาติ แต่ละยุคว่าเป็นอย่างไรเปลี่ยนแปลงไปในรูปใด	/	/	
2. เพื่อให้นิสิตเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่าง ๆ ทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมของมนุษยชาติ ในประวัติศาสตร์ กับรูปแบบต่าง ๆ ของลักษณะกายภาพของเมืองว่า เกี่ยวข้องเป็นเหตุเป็นผลกัน อย่างไรและเปลี่ยนแปลงควบคู่กันมาในลักษณะไหน	/	/	

ตารางที่ 19 พฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาการปกครองท้องถิ่น

จุดมุ่งหมายของวิชาการปกครองท้องถิ่น	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
1. เพื่อให้บัณฑิตมีความรู้ ความเข้าใจ แนวความคิด หลักการ ทฤษฎี และ วิชาการของระบบการปกครองท้องถิ่น	/	/	
2. เพื่อเข้าใจรูปแบบ อานาจหน้าที่ การบริหาร การปกครอง การคลัง และการควบคุมของรัฐบาลส่วนท้องถิ่นของประเทศไทยและต่างประเทศ	/	/	
3. สามารถวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา อุปสรรคและเสนอแนวทางแก้ไขการบริหารและการปกครองในรูปแบบการปกครองท้องถิ่น			/
4. สามารถนำความรู้ที่ศึกษาไปประยุกต์ใช้ในการวางแผนบริหารเมืองและภาค			/

ตารางที่ 20 พฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาการพัฒนาชนบท

จุดมุ่งหมายของวิชาการพัฒนาชนบท	พฤติกรรม		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
1. เพื่อให้หนีตเกิดการเรียนรู้ มีความเข้าใจถึงเนื้อหาและสาระสำคัญของการพัฒนาชนบท โดยการศึกษาค้นคว้าของชนบทไทย จากกระบวนการความเป็นมาทางประวัติศาสตร์ที่เกิดขึ้นดำรงอยู่ และเป็นไป	/	/	
2. เพื่อให้หนีตเกิดการเรียนรู้โดยการตั้งคำถาม และแสวงหาคำตอบในเนื้อหาสาระต่างๆ ในกระบวนการพัฒนาชนบท	/	/	/
3. เพื่อให้หนีตสามารถนำความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหาและสาระของการพัฒนาชนบทไปใช้เพื่อการวางแผนในการวางแผนพัฒนาชนบทได้ต่อไป	/	/	/

ตารางที่ 21 สรุปพฤติกรรมของจุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาในหมวดวิชาบังคับ
สาขาการวางผังเมืองและการวางแผนภาค

รายวิชาในหมวดวิชาบังคับสาขา	จุดมุ่งหมายเฉพาะ		
	พุทธิพิสัย	จิตพิสัย	ทักษะพิสัย
วิชาบังคับสาขาการวางผังเมือง			
กฎหมายและการบริหารผังเมือง	/	/	/
วิวัฒนาการชุมชนเมือง	/	/	
วิชาบังคับสาขาการวางแผนภาค			
การปกครองท้องถิ่น	/	/	/
การพัฒนาชนบท	/	/	/

จากตารางที่ 21 เมื่อจำแนกโดยใช้สารบบจำแนกจุดมุ่งหมายทางการศึกษาของบลูมและคณะแล้ว โดยสรุปพบว่า จุดมุ่งหมายเฉพาะรายวิชาในหมวดวิชาบังคับสาขาจำนวน 4 วิชา ระบุพฤติกรรมด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัยครบทั้ง 3 ด้าน

3. เนื้อหาวิชา วิเคราะห์ลักษณะวิชาและการจัดเรียงเนื้อหาวิชา โดยพิจารณาจากเอกสารหลักสูตร

ลักษณะวิชา ได้พิจารณาเนื้อหาวิชาในแต่ละหมวดวิชาแล้วพบว่า
 หมวดวิชาบังคับ มีลักษณะเป็นวิชาพื้นฐานทั่วไปและเพื่อเป็นรากฐาน
 ที่จะศึกษาวิชาเฉพาะสาขาในระดับต่อไป โดยจะเป็นการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎี
 แนวความคิดพื้นฐานทั่ว ๆ ไปของการวางแผนและผัง ศึกษาและใช้เครื่องมือ
 อุปกรณ์ตลอดจนเทคนิคการดำเนินงาน การอ่าน เขียน แผนที่ ภาพถ่ายทางอากาศ
 วิศวกรรมการการตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ในแถบต่าง ๆ ของโลกโดยเฉพาะทาง
 ภูมิภาคเอเชีย ศึกษาความสัมพันธ์ของประชากร พื้นที่และเศรษฐกิจ ทฤษฎีเกี่ยวกับ
 การวางแผนภาค - ศึกษาวิธีการวางแผนภาค โดยการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้าน
 เศรษฐกิจ สังคมและกายภาพ ศึกษาแนวความคิดและทฤษฎีพัฒนาเศรษฐกิจ หลักสูตร
 และเทคนิคต่าง ๆ ในการวางแผนขนส่ง วิธีการวางแผนผัง ระดับเมืองโดยการ
 วิเคราะห์ข้อมูลทางด้านกายภาพ ศึกษาโครงสร้างทางเศรษฐกิจอย่างกว้าง ๆ
 ศึกษาการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยหลักวิชาสถิติ ศึกษาวิชาการบริหารชุมชนและภาค
 ศึกษาสภาพการเปลี่ยนแปลงทางสังคมที่มีผลต่อกระบวนการเป็นเมือง และกำหนด
 ให้มีการฝึกงานในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนพัฒนาเมืองและภาค เป็น
 เวลาไม่น้อยกว่า 1 เดือน

หมวดวิชาบังคับสาขาการวางผังเมือง เนื้อหาวิชาจะมุ่งเน้น
 เกี่ยวกับผังเมืองและวิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของความหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
 กับการผังเมืองในประเทศไทยและประเทศอื่น ๆ ศึกษาโครงสร้างการบริหารและ
 การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการผังเมืองของรัฐบาล และศึกษาวิศวกรรมการการ
 ตั้งหลักแหล่งของมนุษย์ในแถบต่าง ๆ ของโลก วิเคราะห์ลักษณะรูปแบบของเมือง

หมวดวิชาบังคับสาขาการวางแผนภาค เนื้อหาวิชาจะมุ่งเน้นเกี่ยว
 กับการวางแผนภาคหรือท้องถิ่น โดยศึกษาประวัติความเป็นมาของการปกครอง
 ส่วนท้องถิ่น การบริหารงานคลัง ศึกษาปัญหาชนบทเพื่อหาแนวทางในการวางแผน
 เพื่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชนบทของประเทศไทย

หมวดวิชาเลือก พิจารณาจากเอกสารแนวสังเขปรายวิชา พบว่า มีเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับการพัฒนาทรัพยากร จิตวิทยาสภาพแวดล้อม ระบบมนุษย์กับสภาพแวดล้อม องค์ประกอบและความสัมพันธ์ทางทัศนภาพของสิ่งแวดล้อมในชุมชน หลักการสำคัญในการวางแผนภูมิทัศน์ชุมชน การตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย การอนุรักษ์ศิลปกรรมและสิ่งแวดล้อม การสัมมนาปัญหาต่าง ๆ เกี่ยวกับการวางแผน การออกแบบชุมชนและการพัฒนาทางเคหการ รวมทั้งวิธีการจัดการอย่างมีระบบ และระเบียบแบบแผนการจัดดำเนินการ

จากเนื้อหาวิชาดังกล่าว เมื่อพิจารณาแล้วพบว่า มีบางส่วนที่ซ้ำซ้อนและความเกี่ยวกัน ดังรายวิชาต่อไปนี้คือ

1. วิชาการวางแผน 1
วิชาการวางแผน 2
2. วิชาการบริหารชุมชนเมืองและภาค
วิชากฎหมายและการบริหารการผังเมือง
วิชาการปกครองท้องถิ่น
3. วิชากระบวนการเป็นเมืองกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคม
วิชาวิวัฒนาการชุมชนเมือง

ส่วนการจัดเรียงลำดับเนื้อหาวิชา เมื่อพิจารณาจากการจัดโปรแกรมการศึกษาและตัวเลขรหัสวิชาในหลักสูตรแล้วพบว่า มีการจัดเรียงลำดับในแต่ละวิชาอย่างต่อเนื่อง เอื้อต่อการเรียนรู้

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม จะเสนอเรื่องตามลำดับดังต่อไปนี้

2.1 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ในส่วนที่เป็นความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน โดยเรียงลำดับจากสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ปัญหาและข้อเสนอแนะ ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังแสดงในตารางที่ 22 ถึงตารางที่ 28

2.2 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนที่เป็นความคิดเห็นของนิสิต โดยเรียงลำดับจากสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังแสดงในตารางที่ 29 ถึงตารางที่ 31

2.3 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ในส่วนที่เป็นความคิดเห็นของมหาบัณฑิต โดยเรียงลำดับจากสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตร และรายวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน ตลอดจนความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังแสดงในตารางที่ 32 ถึงตารางที่ 38

2.4 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ในส่วนที่เป็นความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหาวิทยาลัย ที่มีต่อคุณลักษณะของมหาบัณฑิตด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์และบุคลิกภาพ โดยเรียงลำดับจากสถานภาพ ส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม และความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของมหาบัณฑิต ผลการวิเคราะห์ปรากฏดังแสดงในตารางที่ 39 ถึงตารางที่ 43

2.1 เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ในส่วนที่เป็นความคิดเห็นของอาจารย์ผู้สอน โดยเรียงลำดับจากสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบ-สอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรการวางแผนภาคและ เมืองมหาวิทยาลัย ปัญหาและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับหลักสูตร

ตารางที่ 22 สถานภาพของอาจารย์ผู้สอน

สถานภาพ	จำนวน (N=10)	ร้อยละ
1 เพศ		
ชาย	6	60.00
หญิง	4	40.00
2. คุณวุฒิสูงสุดทางการศึกษา		
ปริญญาตรี	-	-
ปริญญาโท	5	50.00
ปริญญาเอก	5	50.00
3. สาขาวิชา		
การวางผังเมือง	5	50.00
การวางแผนภาค	1	10.00
วิศวกรรมผังเมือง	1	10.00
การวางแผนภาคและเมือง	3	30.00
4. ระยะเวลาทำงานด้านการสอน		
1-5 ปี	3	30.00
6-10 ปี	1	10.00
11-15 ปี	3	30.00
16-20 ปี	1	10.00
21-25 ปี	2	20.00

จากตารางที่ 22 พบว่าอาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 60.00 และเพศหญิง ร้อยละ 40.00 ซึ่งมีคุณวุฒิสูงสุดทางการศึกษาในระดับปริญญาโท และปริญญาเอก ร้อยละ 50.00 สาขาวิชาที่เรียนทางด้านการวางผังเมืองมากที่สุดร้อยละ 50.00 รองลงมาคือ สาขาวิชาการวางแผนภาคและเมืองร้อยละ 30.00 การวางแผนภาค และวิศวกรรมผังเมือง ร้อยละ 10.00 สำหรับระยะเวลาทำงานด้านการสอนมากที่สุดคือ 1-5 ปี และ 11-15 ปี ร้อยละ 30.00 รองลงมาคือ 21-25 ปี ร้อยละ 20.00 และน้อยที่สุดคือ 6-10 ปี และ 16-20 ปี ร้อยละ 10.00

ตารางที่ 23 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับประสิทธิภาพและการยอมรับใน
หลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาดัฒฑิต ด้านจุดมุ่งหมายทั่วไป
และจุดมุ่งหมายเฉพาะ

รายการ	\bar{X}	S.D.
1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีใจความสมบูรณ์ครบถ้วน	2.90	0.88
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของสังคม	2.60	0.70
3. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรง่ายต่อการเปลี่ยนแปลงไปสู่การสอน	2.80	0.63
4. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรในรายวิชามีความสอดคล้องกัน	2.78	0.83
5. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรในรายวิชาที่ท่านเกี่ยวข้องข้องกล่าวไว้ชัดเจน	2.90	0.88
6. มีปัญหาในการนำจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไปปฏิบัติ	2.30	0.95

จากตารางที่ 23 พบว่าอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและการยอมรับในหลักสูตรด้านจุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะอยู่ในระดับค่อนข้างมาก รายการที่อาจารย์แสดงความคิดเห็นในระดับค่อนข้างมากสูงสุดคือจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีใจความสมบูรณ์ครบถ้วน ($\bar{X} = 2.90$) และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรรายวิชาที่ท่านเกี่ยวข้องข้องกล่าวไว้ชัดเจน ($\bar{X} = 2.90$) ส่วนความคิดเห็นที่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อยต่ำสุดคือ ปัญหาในการนำจุดมุ่งหมายของหลักสูตรไปปฏิบัติ ($\bar{X} = 2.30$)

ตารางที่ 24 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับประสิทธิภาพและการยอมรับในหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาดำเนินการ ด้านโครงสร้างของหลักสูตรเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิตรวมในแต่ละหมวดวิชา

รายการ	\bar{X}	S.D.
1. การจัดหมวดวิชาบังคับให้มีจำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	2.30	0.67
2. การจัดหมวดวิชาบังคับสาขาให้มีจำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต	2.60	0.70
3. การจัดหมวดวิชาเลือกให้มีจำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต	2.60	1.17
4. วิทยานิพนธ์ให้มีจำนวน 12 หน่วยกิต	2.44	1.01
5. ความเหมาะสมในการจัดรายวิชาบังคับ	2.40	0.52

จากตารางที่ 24 พบว่าอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและการยอมรับในหลักสูตรด้านโครงสร้างของหลักสูตรเกี่ยวกับจำนวนหน่วยกิตรวมในแต่ละหมวดวิชาอยู่ในระดับค่อนข้างมากคือ การจัดหมวดวิชาบังคับสาขาให้มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต ($\bar{X} = 2.60$) และการจัดหมวดวิชาเลือกให้มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต ($\bar{X} = 2.60$) ส่วนรายการที่อาจารย์แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับอยู่ในระดับค่อนข้างน้อยต่ำสุดคือ การจัดหมวดวิชาบังคับให้มีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต ($\bar{X} = 2.30$)

ตารางที่ 25 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับประสิทธิภาพและการยอมรับใน
หลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต ด้านเนื้อหาวิชา

รายการ	\bar{X}	S.D.
1. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	3.10	0.57
2. เนื้อหาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของรายวิชา	3.10	0.57
3. เนื้อหาเหมาะสมกับจำนวนชั่วโมงสอนที่กำหนดให้	2.44	0.53
4. เนื้อหาที่กำหนดให้เรียนเหมาะสมกับประสบการณ์ เดิมของผู้เรียน	2.67	1.00
5. เนื้อหาสนองต่อความสนใจและความต้องการ ของผู้เรียน	2.87	0.64
6. เนื้อหาส่งเสริมความเจริญงอกงามและพัฒนาการ ของผู้เรียน	3.00	0.71
7. เนื้อหาสอดคล้องต่อความเป็นจริงในสังคมและ ความต้องการของท้องถิ่น	3.20	0.63
8. เนื้อหาสามารถนำไปเป็นประโยชน์ต่อการเรียน วิชาในหมวดอื่น ๆ	3.10	0.57
9. ความเหมาะสมของเนื้อหาในวิชาที่ท่านสอน ตามที่หลักสูตรกำหนดไว้	3.10	0.57

จากตารางที่ 25 พบว่าอาจารย์มีความคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพและการยอมรับในหลักสูตรด้านเนื้อหาวิชาอยู่ในระดับค่อนข้างมากสูงสุดคือ รายการเนื้อหาสอดคล้องต่อความเป็นจริงในสังคมและความต้องการของท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.20$) ส่วนความคิดเห็นที่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อยมีเพียงรายการเดียวคือ เนื้อหาเหมาะสมกับจำนวนชั่วโมงสอนที่กำหนดให้ ($\bar{X} = 2.44$)

ตารางที่ 26 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับประสิทธิภาพและการยอมรับในหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาดำเนินการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

รายการ	\bar{X}	S.D.
1. การใช้ชีวิตสอน		
1.1 การบรรยาย	3.20	0.63
1.2 การอภิปราย	2.89	0.60
1.3 การสัมมนา	2.67	0.71
1.4 การเชิญวิทยากรมาบรรยาย	2.22	0.67
1.5 การศึกษานอกสถานที่	2.10	0.88
1.6 การให้ค้นคว้าและเขียนรายงาน	3.00	0.47
2. สื่อการสอนมีความพอเพียง	2.90	0.74
3. สื่อการสอนมีความเหมาะสม	2.90	0.74
4. มีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	2.10	0.88

จากตารางที่ 26 พบว่าอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและการยอมรับในหลักสูตรด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอยู่ในระดับค่อนข้างมาก คืออาจารย์ผู้สอนยอมรับว่าใช้วิธีการสอนแบบบรรยาย ($\bar{X} = 3.20$) มากที่สุด ส่วนในเรื่องสื่อการสอนมีความพอเพียง และมีความเหมาะสม ($\bar{X} = 2.90$) อยู่ในระดับค่อนข้างมากเช่นกัน และมีปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ($\bar{X} = 2.10$) อยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

ตารางที่ 27 ความคิดเห็นของอาจารย์เกี่ยวกับประสิทธิภาพและการยอมรับใน
หลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต ด้านการวัดและ
ประเมินผล

รายการ	\bar{X}	S.D.
1. มีการวัดและประเมินผลประสพการณ์เดิมของผู้เรียนก่อนเรียน	2.22	0.97
2. วัดและประเมินผลโดยวิธีต่อไปนี้		
2.1 การสอบภาคทฤษฎี	2.87	1.13
2.2 การเขียนรายงานจากการค้นคว้า	3.38	0.52
2.3 การสอบปากเปล่า	2.20	1.30
3. นำผลจากการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงวิธีสอน	3.00	0.71
4. มีปัญหาเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล	2.11	1.05

จากตารางที่ 27 พบว่าอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและการยอมรับในหลักสูตรด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับค่อนข้างมากสูงสุดตามรายการวัดและประเมินผลโดยวิธีการเขียนรายงานจากการค้นคว้า ($\bar{X} = 3.38$) และมีปัญหาเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผล ($\bar{X} = 2.11$) ต่ำสุดซึ่งอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

ตารางที่ 28 จำนวนอาจารย์ที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ
ในหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
<u>ด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตร</u>	
1. ควรมีการปรับปรุงจุดมุ่งหมายของหลักสูตรบ้างในช่วงระยะเวลาที่เห็นสมควร เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมทั้งในปัจจุบันและอนาคต เนื่องจากบ้านเมืองได้มีการเปลี่ยนแปลงผันผวนอยู่ตลอดเวลา	2
2. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรค่อนข้างกว้าง จะให้ผู้เรียนมีความชำนาญในด้านใดด้านหนึ่งได้ค่อนข้างยาก จึงควรจัดโครงสร้างของภาควิชาเป็น Lab เฉพาะเรื่อง ซึ่งเน้นความชำนาญเฉพาะสาขา เพื่อให้บัณฑิตได้เรียนเจาะลึกมากขึ้นในสาขาที่เลือก	1
3. ควรทำการปรับปรุงหลักสูตร โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ไม่เฉพาะนักผังเมืองอย่างเดียว ควรมุ่งลงไปในส่วนของการออกแบบชุมชนหรือพื้นที่เฉพาะในระดับยาก	1
<u>ด้านโครงสร้างของหลักสูตร</u>	
1. วิชาเลือกควรเพิ่มให้มากขึ้น เพื่อเปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกเรียนตามความสนใจ และเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น	4
2. ควรมีการแยกสาขาวิชาการวางแผนภาคและสาขาวิชาการวางผังเมืองให้ชัดเจน ควรมีวิชาบังคับประมาณ 9-12 หน่วยกิต และเพิ่มจำนวนหน่วยกิตในหมวดวิชาบังคับเฉพาะสาขา เพื่อสร้างความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านให้มากขึ้น	3

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
3. หมวดวิชาบังคับมีรายวิชามากเกินไป บางวิชานิสิตเคยเรียนมาแล้ว และสามารถศึกษาด้วยตนเองได้ ไม่ควรจัดอยู่ในหมวดวิชาบังคับ	2
4. วิชาเลือกควรลดน้อยลง	1
<u>ด้านเนื้อหา</u>	
1. ควรลดจำนวนวิชาให้น้อยลง และเพิ่มเนื้อหาให้ลึกมากยิ่งขึ้น	2
2. มีเนื้อหาหลายวิชาคาบเกี่ยวซ้ำซ้อนกัน	2
3. ควรปรับปรุงเนื้อหาทุก ๆ ปี	1
4. ควรมี Case Study ทั้งใน-นอกประเทศ ในเชิงวางแผนให้มาก	1
5. ควรเพิ่มจำนวนชั่วโมงสอนให้มากขึ้น	1
<u>ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน</u>	
1. ควรปรับปรุงห้องเรียน ห้องสัมมนาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น	2
2. ควรจัดตั้งห้อง lab เฉพาะทาง เพื่อให้นิสิตได้ศึกษาค้นคว้า เจาะลึกมากขึ้นในสาขาที่เลือก	2
3. ควรเชิญวิทยากรผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมาบรรยายมาก ๆ เพราะนิสิตจะได้รับความรู้และประสบการณ์มากขึ้น	2
4. หนังสือ ตำรา เอกสารทางวิชาการ ที่ใช้ศึกษาค้นคว้า มีไม่เพียงพอ ควรเพิ่มให้มากขึ้น	1
5. การสอนแต่ละวิชาเป็นเอกเทศ จึงควรมีการประสานงาน ด้านเนื้อหาระหว่างอาจารย์ผู้สอนด้วยกัน	1

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
6. โต๊ะสำหรับวางเครื่องฉายต่าง ๆ เช่น เครื่องฉายสไลด์ ไม่ได้คุณภาพ ควรมีการปรับปรุง	1
7. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในวิชา Workshop มีน้อย ควรเพิ่มให้มากขึ้น	1
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>	
1. ควรเน้นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรมและสัมมนามากกว่า การสอบภาคทฤษฎี	1

จากตารางที่ 28 อาจารย์ผู้สอนเห็นว่า สิ่งที่เป็นปัญหาและข้อเสนอแนะ
ที่แก้ไขมากที่สุดคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรควรมีการปรับปรุงบ้างในช่วงระยะเวลา
เวลาที่เห็นสมควรเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงผันผวน
อยู่ตลอดเวลา โครงสร้างของหลักสูตรในหมวดวิชาเลือกควรเพิ่มให้มากขึ้นเพื่อ
เปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนได้ตามความสนใจ มีเนื้อหาหลายวิชาคาบเกี่ยว
ซ้ำซ้อนกัน ควรลดจำนวนวิชาให้น้อยลง และเพิ่มเนื้อหาให้ลึกมากยิ่งขึ้น ควร
ปรับปรุงสภาพห้องเรียน ห้องสัมมนาให้เหมาะสมแก่การเรียนการสอน ควรจัดตั้ง
ห้อง Lab เฉพาะทาง ควรเชิญวิทยากรซึ่งเป็นผู้เชี่ยวชาญจากภายนอกมา
บรรยายมากๆ ส่วนด้านการวัดและประเมินผลควรเน้นเกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจ
กรรมและสัมมนามากกว่าการสอบข้อเขียนภาคทฤษฎี

2.2 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนที่เป็นความคิดเห็นของนิสิต โดยเรียงลำดับจากสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาวิทยาลัย ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

ตารางที่ 29 สถานภาพของนิสิตปัจจุบัน

สถานภาพ	จำนวน (N=59)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	38	64.40
หญิง	21	35.60
2. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี		
งานสาขาวิชา		
ภูมิศาสตร์	19	32.20
สถาปัตยกรรม	6	10.20
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	4	6.80
เศรษฐศาสตร์	3	5.10
เทคโนโลยีภูมิทัศน์	2	3.40
การเงินการคลัง	2	3.40
สังคมศึกษา	2	3.40
อุตสาหกรรมศิลป์	2	3.40
ศิลปศึกษา	2	3.40
การปกครอง	2	3.40
วิศวกรรมโยธา	1	1.70

ตารางที่ 29 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N=59)	ร้อยละ
การพัฒนา เศรษฐกิจ	1	1.70
การตลาด	1	1.70
ออกแบบ-เขียนแบบ	1	1.70
วิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม	1	1.70
โบราณคดี	1	1.70
พัฒนาสังคม	1	1.70
มัธยม-วิทย์	1	1.70
บริหารรัฐกิจ	1	1.70
ออกแบบผลิตภัณฑ์	1	1.70
วารสารศาสตร์	1	1.70
เทคโนโลยีทางการศึกษา	1	1.70
ภาพพิมพ์	1	1.70
นิติศาสตร์	1	1.70
การจัดการทั่วไป	1	1.70
3. ปัจจุบันทำงานในตำแหน่ง		
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ผังเมือง	6	10.10
นักวิชาการ	6	10.10
อาจารย์	5	8.50
วิศวกร	1	1.70
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	1	1.70
สถาปนิก	1	1.70

ตารางที่ 29 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N=59)	ร้อยละ
ผู้จัดการทั่วไป	1	1.70
เจ้าหน้าที่จัดผลประโยชน์	1	1.70
นักสถิติ เศรษฐสังคมน	1	1.70
หัวหน้าฝ่ายการศึกษา	1	1.70
นายช่างโยธา	2	3.40
เจ้าหน้าที่แผนที่ภาพถ่าย	1	1.70
นักพัฒนาชุมชน	1	1.70
เจ้าหน้าที่วิจัย	1	1.70
นายอำเภอ	1	1.70
ปลัดอำเภอ	1	1.70
ไม่ได้ทำงาน	28	47.40
4. สังกัดหน่วยงาน		
ราชการ	27	87.10
เอกชน	1	3.20
รัฐวิสาหกิจ	3	9.70
ไม่ได้ทำงาน	28	-
5. ระยะเวลาการทำงาน		
ไม่ได้ทำงาน	28	-
น้อยกว่า หรือเท่ากับ 5 ปี	10	32.30
6 - 10 ปี	7	22.50

ตารางที่ 29 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N=59)	ร้อยละ
11 - 15 ปี	10	32.30
มากกว่า 15 ปี	4	12.90
6. เข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองในปีการศึกษา		
2531	15	25.40
2532	12	20.30
2533	13	22.00
2534	19	32.20
7. ขณะนี้กำลังศึกษาในสาขาวิชา		
การวางแผนภาค	19	32.20
การวางผังเมือง	40	67.80

จากตารางที่ 29 พบว่าสถานภาพของนิสิตผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 64.40 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาภูมิศาสตร์มากที่สุด ร้อยละ 32.20 รองลงมาคือ สถาปัตยกรรม ร้อยละ 10.20 และสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา ร้อยละ 6.80 ตามลำดับ

ปัจจุบันนิสิตยังไม่ได้ทำงานมากที่สุดร้อยละ 47.40 ส่วนผู้ที่ทำงานจำนวนมากที่สุดในตำแหน่งเจ้าหน้าที่วิเคราะห์ผังเมือง และตำแหน่งนักวิชาการ ร้อยละ 10.10 รองลงมาคือ อาจารย์ ร้อยละ 8.50 และสังกัดหน่วยงาน

ราชการมากที่สุด ร้อยละ 87.10 รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 9.70 และเอกชนร้อยละ 3.20 ตามลำดับ โดยมีระยะเวลาการทำงานมากที่สุดคือ น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี ร้อยละ 32.30 และระยะเวลา 11-15 ปี ร้อยละ 32.30

นิสิตเข้าศึกษาต่อระดับปริญญาโทหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองในปีการศึกษา 2534 มากที่สุด ร้อยละ 32.20 รองลงมาคือ ปีการศึกษา 2531 ร้อยละ 25.40 และส่วนใหญ่อกำลังศึกษาในสาขาวิชาการวางผังเมือง ร้อยละ 67.80 และสาขาวิชาการวางแผนภาค ร้อยละ 32.20

ตารางที่ 30 ความคิดเห็นของนิสิตเกี่ยวกับประสิทธิภาพและการยอมรับในหลักสูตร การวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิตด้านจุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหาวิชา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล

รายการ	\bar{X}	S.D.
1. หลังจากที่เรียนมาแล้ว 1 ปี ทำให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายต่อไปนี้เพียงใด		
1.1 มีความรู้และความสามารถเกี่ยวกับ การวางแผนภาคและเมือง	2.86	0.55
1.2 ความรู้และความสามารถในการวิจัย	2.53	0.67
2. โครงสร้างหลักสูตรกำหนดให้เรียนดังต่อไปนี้มีความเหมาะสมเพียงใด		
2.1 หมวดวิชาบังคับให้มีจำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต	2.95	0.68
2.2 หมวดวิชาบังคับสาขาให้มีจำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต	2.58	0.75
2.3 หมวดวิชาเลือกให้มีจำนวนหน่วยกิต ไม่น้อยกว่า 4 หน่วยกิต	2.63	0.91
2.4 วิทยานิพนธ์ให้มีจำนวน 12 หน่วยกิต	3.05	0.75
3. เนื้อหาที่กำหนดให้เรียนเหมาะสมกับประสบการณ์เดิม	2.61	0.67
4. เนื้อหาที่กำหนดให้เรียนสนองต่อความสนใจ และความต้องการ	2.95	0.63
5. เนื้อหาที่กำหนดให้เรียบสอดคล้องต่อความ เป็นจริงในสังคม	2.80	0.74
6. ความสอดคล้องกันระหว่างจำนวนชั่วโมงและ เนื้อหาที่กำหนดให้เรียน	2.41	0.67

ตารางที่ 30 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.
7. กิจกรรมการเรียนการสอนต่อไปนี้มีมากน้อยเพียงใด		
7.1 การบรรยาย	3.16	0.59
7.2 การอภิปราย	2.29	0.70
7.3 การสัมมนา	1.95	0.73
7.4 การฝึกปฏิบัติ	2.86	0.82
7.5 การเชิญวิทยากรมาบรรยาย	2.09	0.71
7.6 การศึกษานอกสถานที่	2.29	0.70
7.7 การให้คั่นคว่ำและเขียนรายงาน	2.98	0.80
8. การวัดและประเมินผลโดยวิธีต่อไปนี้ มีมากน้อยเพียงใด		
8.1 การสอบภาคทฤษฎี	3.17	0.65
8.2 การเขียนรายงานจากการคั่นคว่ำ	2.85	0.71
8.3 การสอบปากเปล่า	1.46	0.75

จากตารางที่ 30 พบว่า นิสิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพและการยอมรับในหลักสูตรด้านองค์ประกอบของหลักสูตรอยู่ในระดับค่อนข้างมากเกือบทุกรายการ ยกเว้นรายการที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการยอมรับอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับได้แก่ ความสอดคล้องกันระหว่างจำนวนชั่วโมงและเนื้อหาที่กำหนดให้เรียน ($\bar{X} = 2.41$) ด้านกิจกรรมการเรียนการสอนรายการอภิปราย ($\bar{X} = 2.29$) การศึกษานอกสถานที่ ($\bar{X} = 2.29$) การเชิญวิทยากรมาบรรยาย ($\bar{X} = 2.09$) และการสัมมนา ($\bar{X} = 1.95$)

ส่วนรายการที่อยู่ในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ การวัดและประเมินผลโดยวิธีการสอบปากเปล่า ($\bar{X} = 1.46$)

ตารางที่ 31 จำนวนนิสิตที่แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะใน
หลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาดำเนินการ

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. จำนวนชั่วโมงเรียนไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา จึงควรปรับให้เหมาะสม	10
2. วิชาบังคับสาขาควรเพิ่มให้มากขึ้น และลดจำนวนวิชา ในหมวดวิชาบังคับให้น้อยลงกว่าเดิม	8
3. ควรเน้นภาคปฏิบัติและดูงานนอกสถานที่ให้มากขึ้น	6
4. วิชาที่จัดทำให้เรียนน่าสนใจค่อนข้างน้อย และไม่ค่อยทันสมัย จึงควรปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย และสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน	5
5. ควรเชิญผู้เชี่ยวชาญและทรงคุณวุฒิมาเป็นวิทยากรบรรยาย ให้เพิ่มมากขึ้น	4
6. หลักสูตรเปิดสอนในรายวิชากว้างเกินไป เนื้อหาวิชาควร เจาะลึกให้มากกว่าเดิม และบางวิชาเรียนมาแล้วในระดับ ปริญญาตรี	3
7. ควรมีวิชาเลือกให้มากขึ้น และเพิ่มจำนวนหน่วยกิต ให้มากกว่า 2 หน่วยกิต	2
8. ควรมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างอาจารย์ผู้สอน และนิสิตให้เพิ่มมากขึ้น	2
9. ควรมุ่งเน้นการสอนเกี่ยวกับวิธีการแก้ไขปัญหา และข้อเสนอแนะ แนวทางใหม่ ๆ ซึ่งอาจเป็นการแก้ปัญหาแล้วของประเทศ ที่เจริญแล้ว หรือเมืองใหม่ ๆ ของต่างประเทศที่ประสบ ความสำเร็จ หรือกำลังพัฒนาเพื่อนำมาประยุกต์ใช้กับประเทศไทย และควรแสดงออกมาในรูปของ Master Plan เพื่อจะได้เห็น ภาพลักษณ์ที่ชัดเจน	2

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ปัญหาและข้อเสนอแนะ	ความถี่
10. เทคนิคที่ใช้และที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนไม่ทันสมัย ส่วนใหญ่ขาดความเป็นไปได้ในเชิงปฏิบัติจริง จึงควรเพิ่มเทคนิคให้มากยิ่งขึ้น	2
11. พื้นฐานการศึกษาของนิสิตมีหลายสาขาแตกต่างกันมาก จึงควรมีรายวิชาสำหรับปรับพื้นฐานโดยเฉพาะ และตัดเกรด S,U เท่านั้น	2
12. ควรมีการสอนภาษาอังกฤษที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชา	2
13. ควรให้นักศึกษาออกฝึกงานภาคสนามในต่างจังหวัดมาก ๆ	2
14. ควรจัดรายวิชาที่มีความสัมพันธ์กันให้ศึกษาภายในภาคเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงาน	1
15. ควรเพิ่มวิชาที่เกี่ยวข้องกับงานวางแผน หรือการบริหารโครงการให้มากขึ้น และวิชาที่มีเนื้อหาใกล้เคียงกัน หรือเหมือนกัน ควรจัดรวมเป็นวิชาเดียวกัน และหาวิชาใหม่ ๆ เพิ่มเติม	1
16. เนื้อหาวิชามีซ้ำซ้อนหลายวิชา และมีจำนวนวิชามากเกินไป แต่ที่นำไปใช้ได้จริงมีค่อนข้างน้อย	1
17. หลักสูตรควรมุ่งเน้นทางด้าน การออกแบบให้เพิ่มมากขึ้น ในสาขาวิชาการวางแผนเมือง	1
18. ควรเพิ่มเนื้อหาวิชาเรื่องสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ผู้ศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจ และสามารถนำไปแก้ปัญหาได้ ซึ่งจะได้สอดคล้องกับการวางแผนเมือง	1
19. ควรมีเนื้อหาวิชาเกี่ยวกับทางสังคมให้มากขึ้น เพื่อจะได้กระตุ้นให้ผู้เรียนมีจิตสำนึกที่จะออกไปเป็นนักผังเมือง และรับผิดชอบต่อเมืองมากยิ่งขึ้น	1

จากตารางที่ 31 นิสิตเห็นว่าสิ่งที่ เป็นปัญหาและเสนอแนะให้ปรับปรุง มากที่สุดคือ จำนวนชั่วโมงเรียนไม่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา รองลงมาคือวิชา บัณฑิตสาขา ควรเพิ่มให้มากขึ้น และลดจำนวนวิชาในหมวดวิชาบังคับให้น้อยลง กว่าเดิม และควรเน้นภาคปฏิบัติ และการดูงานนอกสถานที่ให้มากขึ้น

2.3 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม ในส่วนที่เป็นความคิดเห็นของมหาบัณฑิต โดยเรียงลำดับจากสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต เนื้อหารายวิชา ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำงาน ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตร

ตารางที่ 32 สถานภาพของมหาบัณฑิต

สถานภาพ	จำนวน (N=91)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	44	48.40
หญิง	47	51.60
2. สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี		
ในสาขาวิชา		
ภูมิศาสตร์	27	29.70
สังคมวิทยาและมานุษยวิทยา	12	13.20
สถาปัตยกรรม	8	8.80
บริหารธุรกิจ	6	6.60
นิติศาสตร์	6	6.60
เศรษฐศาสตร์	5	5.50
ประวัติศาสตร์	3	3.30
การเงินการธนาคาร	2	2.20
การพัฒนาชุมชน	2	2.20
โบราณคดี	2	2.20
การเงินการคลัง	2	2.20

ตารางที่ 32 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N=91)	ร้อยละ
คณิตศาสตร์	2	2.20
รัฐศาสตร์	2	2.20
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ	1	1.10
ภาษาญี่ปุ่น	1	1.10
วิศวกรรมโยธา	1	1.10
ภาพพิมพ์	1	1.10
ภาษาฝรั่งเศส	1	1.10
ทัศนศิลป์	1	1.10
อุตสาหกรรมศิลป์	1	1.10
สถิติ	1	1.10
ชลประทาน	1	1.10
จิตวิทยา	1	1.10
ศึกษาศาสตร์-เกษตร	1	1.10
อุตสาหกรรมวิทยา	1	1.10
3. ปัจจุบันทำงานในตำแหน่ง		
นักผังเมือง	50	54.90
อาจารย์	6	6.60
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน	5	5.50
นักสถิติ	5	5.50
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ผังเมือง	3	3.30

ตารางที่ 32 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N=91)	ร้อยละ
นักวิจัย	2	2.20
หัวหน้าสำนักงานผังเมืองจังหวัด	2	2.20
เจ้าหน้าที่แผนที่ภาพถ่าย	2	2.20
นักวิชาการสิ่งแวดล้อม	2	2.20
นายช่างโยธา	1	1.10
ที่ปรึกษาโครงการ	1	1.10
เจ้าหน้าที่วิเคราะห์โครงการ	1	1.10
หัวหน้างานส่งเสริมและพัฒนาชุมชน	1	1.10
หัวหน้างานวางผังเมือง	1	1.10
หัวหน้างานอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	1	1.10
เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	1	1.10
หัวหน้าฝ่ายวางผังพัฒนาเมือง	1	1.10
ผู้อำนวยการกองงานผู้ตรวจราชการ กทม.	1	1.10
วิศวกร	1	1.10
นักวิจัย	1	1.10
หัวหน้างานวางผังอนุรักษ์และปรับปรุงชุมชนแออัด	1	1.10
เจ้าพนักงานปกครอง	1	1.10
ไม่ได้ทำงาน	2	2.20
4. สังกัดหน่วยงาน		
ราชการ	81	91.01
เอกชน	5	5.62

ตารางที่ 32 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N=91)	ร้อยละ
รัฐวิสาหกิจ	3	3.37
ไม่ได้ทำงาน	2	
5. ระยะเวลาการทำงาน		
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 5 ปี	50	56.18
6 - 10 ปี	27	30.34
11 - 15 ปี	4	4.49
มากกว่า 15 ปี	8	8.99
ไม่ได้ทำงาน	2	

จากตารางที่ 32 พบว่า มหาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงร้อยละ 51.60 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาภูมิศาสตร์มากที่สุด ร้อยละ 29.70 รองลงมาคือสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา และสถาปัตยกรรม คิดเป็นร้อยละ 13.20 และ 8.80 ตามลำดับ

ปัจจุบันทำงานในตำแหน่งนักผังเมืองมากที่สุด ร้อยละ 54.90 รองลงมา คือ อาจารย์ ร้อยละ 6.60 และสังกัดหน่วยงานราชการมากที่สุดร้อยละ 91.01 หน่วยงานเอกชนร้อยละ 5.62 และรัฐวิสาหกิจร้อยละ 3.37 ตามลำดับโดยมีระยะเวลาการทำงานมากที่สุดคือน้อยกว่า หรือเท่ากับ 5 ปี ร้อยละ 56.18 และมีนิสัยยังไม่ได้ทำงาน ร้อยละ 2.20

ตารางที่ 33 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองในด้านจุดมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตร

รายการ	\bar{X}	S.D.
1. ท่านคิดว่าหลักสูตรนี้ ได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้อย่างชัดเจน	3.29	0.64
2. ท่านคิดว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน	3.18	0.61
3. ท่านคิดว่าจุดมุ่งหมายของหลักสูตร มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากที่สุด	2.76	0.62

จากตารางที่ 33 พบว่า มหาบัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านจุดมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรอยู่ในระดับค่อนข้างมากทุกรายการ เมื่อพิจารณารายชื่อจะพบว่าหลักสูตรนี้ได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.29$) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรเหมาะสมกับสภาพสังคมปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.18$) และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติมากที่สุด ($\bar{X} = 2.76$) ตามลำดับ

ตารางที่ 34 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านเนื้อหาวิชา

รายการ	\bar{X}	S.D.
1. เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	2.85	0.58
2. เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน	2.77	0.69
3. เนื้อหาวิชานำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้	2.86	0.65
4. เนื้อหาวิชานำไปใช้ประโยชน์ในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ในชีวิตประจำวันได้	2.66	0.54
5. เนื้อหาวิชานำไปใช้ในการสอนได้ (เฉพาะผู้สอน)	2.73	0.78
6. เนื้อหาวิชานำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยในงานของตนเองได้	2.85	0.66

จากตารางที่ 34 พบว่า มหาบัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรในด้านเนื้อหาวิชาอยู่ในระดับค่อนข้างมากทุกรายการ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุดตามลำดับได้แก่ เนื้อหาวิชานำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ ($\bar{X}=2.86$) เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ($\bar{X}=2.85$) เนื้อหาวิชานำไปใช้ในการศึกษาค้นคว้าวิจัยในงานของตนเองได้ ($\bar{X}=2.85$) และ เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับสภาพสังคมปัจจุบัน ($\bar{X}=2.77$)

ตารางที่ 35 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตในด้านการเรียนการสอน

รายการ	\bar{X}	S.D.
1. ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนให้เข้าใจชัดเจน	2.76	0.69
2. ผู้สอนมีวิธีการสอนกระตุ้นให้ท่านเป็นนักคิคนักค้นคว้าและนักวางแผนที่ดี	2.76	0.71
3. เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจของตน	2.72	0.82
4. สื่อประกอบการเรียนการสอนเหมาะสมเพียงพอ	2.32	0.67
5. ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการฝึกงาน	2.41	0.81
6. ได้รับความรู้และประโยชน์จากการทำวิทยานิพนธ์	3.42	0.64

จากตารางที่ 35 พบว่า มหาบัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านการเรียนการสอน โดยมีความเห็นอยู่ในระดับค่อนข้างมากได้แก่ ได้รับความรู้และประโยชน์จากการทำวิทยานิพนธ์ ($\bar{X}=3.42$) ผู้สอนชี้แจงวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอนให้เข้าใจชัดเจน ($\bar{X}=2.76$) ผู้สอนมีวิธีการสอนกระตุ้นให้ท่านเป็นนักคิคนักค้นคว้าและนักวางแผนที่ดี ($\bar{X}=2.76$) และเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เลือกเรียนตามความสนใจของตนเอง ($\bar{X}=2.72$) ตามลำดับ

สำหรับความคิดเห็นที่อยู่ในระดับค่อนข้างน้อยได้แก่ ได้รับความรู้และประสบการณ์จากการฝึกงาน ($\bar{X}=2.41$) และสื่อประกอบการเรียนการสอนเหมาะสมเพียงพอ ($\bar{X}=2.32$)

ตารางที่ 36 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก
เพื่อเสริมบรรยากาศการเรียนการสอน

รายการ	\bar{X}	S.D.
<u>ห้องสมุด</u>		
1. การใช้บริการห้องสมุดมีความสะดวก	2.82	0.74
2. ท่านได้รับบริการในการใช้บริการห้องสมุดเป็นอย่างดี	2.89	0.69
3. ปริมาณเอกสาร หนังสือ ตำรา เอกสารอ้างอิง ในห้องสมุดมีความเพียงพอ	2.21	0.73
4. สภาพแวดล้อมของห้องสมุดอยู่ในเกณฑ์ดี	2.70	0.68
5. ช่วงเวลาให้บริการของห้องสมุดมีความเหมาะสม	2.56	0.69
<u>อาคารสถานที่</u>		
1. ห้องเรียนมีสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับ รายวิชาที่เรียน	2.07	0.65
2. สภาพแวดล้อมของอาคารภาควิชาการวางแผนภาค และเมืองเหมาะสม	1.94	0.61
3. สถานที่นั่งพักสำหรับการศึกษาค้นคว้าเพียงพอ	1.88	0.65

จากตารางที่ 36 พบว่า มหาบัณฑิตมีความคิดเห็นเกี่ยวกับด้านสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนอยู่ในระดับค่อนข้างมาก โดยเห็นว่าได้รับบริการในการใช้บริการห้องสมุดเป็นอย่างดี ($\bar{X}=2.89$) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ การใช้บริการห้องสมุดมีความสะดวก ($\bar{X}=2.82$) สภาพแวดล้อมของห้องสมุดอยู่ในเกณฑ์ดี ($\bar{X}=2.70$) และช่วงเวลาให้บริการของห้องสมุดมีความเหมาะสม ($\bar{X}=2.56$) ตามลำดับ

ส่วนรายการที่เห็นว่าอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย ได้แก่ ปริมาณเอกสาร หนังสือ ตำรา เอกสารอ้างอิงในห้องสมุดมีความเพียงพอ ($\bar{X}=2.21$) และด้านอาคารสถานที่ทุกรายการ

ตารางที่ 37 ความคิดเห็นของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับรายวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อการ
นำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

รายการ	\bar{X}	S.D.
1. หมวดวิชาบังคับทุกสาขาวิชา		
363 611 การวางแผน 1	3.19	0.68
363 612 การวางแผน 2	3.19	0.68
363 615 สถิติสังคมศาสตร์	2.32	0.60
363 621 เศรษฐศาสตร์ชุมชนเมือง	2.58	0.67
363 622 เศรษฐศาสตร์ภูมิภาค	2.53	0.71
363 640 การบริหารชุมชนเมืองและภาค	2.67	0.64
363 644 กระบวนการเป็นเมืองกับการ เปลี่ยนแปลงทางสังคม	2.61	0.77
363 652 การขนส่ง	2.43	0.83
363 661 ปฏิบัติการวางแผน 1	3.27	0.78
363 662 ปฏิบัติการวางแผน 2	3.25	0.79
363 663 ปฏิบัติการวางแผน 3	3.25	0.79
363 668 การปฏิบัติงานวางแผน (การฝึกงาน)	2.43	0.92
1.1 วิชาบังคับสาขาการวางผังเมือง		
363 641 กฎหมายและการบริหาร การผังเมือง	2.62	0.78
363 651 วิชาการชุมชนเมือง	2.81	0.74
1.2 วิชาบังคับสาขาการวางแผนภาค		
363 642 การปกครองท้องถิ่น	2.59	0.75
363 645 การพัฒนาชนบท	2.55	0.73

ตารางที่ 37 (ต่อ)

รายการ	\bar{X}	S.D.
2. วิชาเลือก		
212 615 ระบบการจัดการ	2.85	0.71
313 614 ปัญหาการเกิดชุมชนเมืองและการ อุตสาหกรรม	3.00	0.75
313 626 การจัดระเบียบชุมชน	3.00	0.75
361 621 ระบบมนุษย์กับสภาพแวดล้อม	2.90	0.65
361 643 จิตวิทยาสภาพแวดล้อม	2.58	0.81
363 623 การพัฒนารัพยากร	2.67	0.63
363 653 ภูมิทัศน์ชุมชนเมือง	2.97	0.63
363 654 การตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย	2.68	0.60
363 655 การอนุรักษ์ศิลป-ประวัติศาสตร์ และสิ่งแวดล้อม	3.00	0.71
363 664 สัมมนาการวางแผน	2.93	0.66
361 711 สัมมนาเคหะชุมชนพัฒนา	2.70	0.63
363 751 สัมมนาการออกแบบชุมชน	2.75	0.70
3. วิทยานิพนธ์		
363 811 วิทยานิพนธ์	3.47	0.73

จากตารางที่ 37 มหาบัณฑิตมีความเห็นว่ารายวิชาที่เป็นประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการปฏิบัติงานในหมวดวิชาบังคับทุกรายวิชาเป็นประโยชน์อยู่ในระดับค่อนข้างมากสูงสุดคือ วิชาปฏิบัติการวางแผน 1 ($\bar{X}=3.27$) ยกเว้นรายวิชาที่เป็นประโยชน์อยู่ในระดับค่อนข้างน้อยคือ วิชาการขนส่ง ($\bar{X}=2.43$) และ

วิชาการปฏิบัติงานวางแผน ($\bar{X}=2.43$)

ส่วนรายวิชาในหมวดวิชาบังคับสาขาการวางผังเมืองและการวางแผน
ภาค หมวดวิชาเลือก และวิทยานิพนธ์ อยู่ในระดับค่อนข้างมากทุกวิชาเช่นกัน

ตารางที่ 38 จำนวนมหาบัณฑิตที่แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะเกี่ยวกับ
หลักสูตรการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
<u>ด้านเนื้อหาของหลักสูตร</u>	
1. ควรปรับปรุงเนื้อหาของหลักสูตรให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้	19
2. เนื้อหาวิชาด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการผังเมือง ควรมีการศึกษาอย่างละเอียดและมี SHOP ไว้สำหรับทดลองกำหนดพื้นที่และออกกฎ วางผังเมือง เพื่อเป็นตัวอย่างศึกษา	5
3. หลักสูตรควรเน้นภาคปฏิบัติ ให้มากกว่าภาคทฤษฎี	5
4. ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับแนวทางการพัฒนาประเทศ	2
5. หลักสูตรควรเน้นด้านกายภาพให้มากขึ้น	2
6. เนื้อหาของหลักสูตรมีลักษณะกว้าง ควรปรับปรุงเนื้อหาให้มีความลึกมากยิ่งขึ้น	2
7. ควรเน้นด้านเทคนิคที่เกี่ยวข้องกับการวางผังเมืองและภาค	2
8. ควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์พื้นที่ โดยเฉพาะการทำ CASH FLOW	1
9. ควรเพิ่มเนื้อหาเกี่ยวกับทฤษฎีการพัฒนาที่มีการประยุกต์ใช้กับประเทศไทย หรือเสนอแนวทางการพัฒนาให้มากกว่าการเน้นทฤษฎีของต่างประเทศ ซึ่งบางทฤษฎีนำมาใช้กับประเทศไทยไม่ได้	1
10. รายวิชาของหลักสูตรโดยเฉพาะด้านการวางผังเมืองควรเพิ่มเนื้อหาด้านการวางแผนจราจรขนส่งให้มากขึ้น กับการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของเมือง	1

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
11. วิชาสัมมนาในหลักสูตร ควรจัดอยู่ในหมวดวิชาบังคับมากกว่า อยู่ในหมวดวิชาเลือก	1
12. ควรมีวิชาเลือกให้มากขึ้น	1
<u>ด้านการเรียนการสอน</u>	
<u>อาจารย์</u>	
1. อาจารย์ผู้สอนมีจำนวนน้อย จึงควรเชิญอาจารย์จากภายนอก ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานจริง และเชี่ยวชาญในการวางผังมาร่วมสอน เพื่อจะได้รับความรู้และมีโอกาสแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ตลอดจนแนวคิดต่าง ๆ ที่น่าสนใจมากยิ่งขึ้น	13
2. อาจารย์บางท่านไม่ค่อยมีเวลาให้นิสิตเท่าที่ควร	12
3. เนื้อหาวิชาที่นำมาสอนไม่ค่อยทันสมัยเท่าที่ควร	6
4. อาจารย์ควรมีการประสานงานการสอนในแต่ละวิชาเพื่อที่ เนื้อหาวิชาจะได้มีความสัมพันธ์อย่างต่อเนื่อง ไม่เกิดการซ้ำซ้อน	1
<u>วิธีการสอน</u>	
1. ส่วนใหญ่ใช้วิธีการบรรยาย ควรนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการ การสอนเพื่อกระตุ้นให้นิสิตสนใจที่จะเรียนและศึกษาค้นคว้า มากยิ่งขึ้น เช่น ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนการ สอนในด้านการวางผัง	16
2. อาจารย์ส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถ แต่บางท่านขาดการ ถ่ายทอดความรู้ที่ดี ซึ่งน่าจะมีการเตรียมการสอนให้มากขึ้น	
3. วิธีการสอนควรเน้นการอภิปรายมากกว่าบรรยาย เพื่อเปิด โอกาสให้นิสิตได้แสดงความคิดเห็น	2

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
การเปิดรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษา	
1. การเปิดรายวิชาในแต่ละภาคการศึกษามีความเหมาะสมดี	16
2. โอกาสในการเลือกเรียนแต่ละวิชาตามความสนใจไม่ค่อยมี โดยเฉพาะในกลุ่มวิชาเลือก	11
3. ควรเปิดสอนรายวิชาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานจริง ให้มากยิ่งขึ้น	3
4. การเปิดรายวิชาในภาคแรกของการศึกษาควรปูพื้นฐานด้านการออกแบบบ้าง เพื่อเปิดโอกาสให้นิสิตที่มีได้จบทางสถาปัตยกรรมได้มีโอกาสเรียนรู้ทางด้านกายภาพ	1
การฝึกงาน	
1. การฝึกงานไม่ค่อยได้รับการฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง เนื่องจากระยะเวลาสั้นๆ จึงควรเพิ่มให้มากขึ้น	9
2. ควรหาแหล่งฝึกงานในหน่วยงานเอกชนและรัฐวิสาหกิจให้มากขึ้น	7
3. ภาควิชาควรมีการติดตามและประเมินผลจากการฝึกงานด้วย เพื่อจะได้ทราบถึงปัญหาหรือประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกงาน	7
4. ภาควิชาควรเสนอหัวข้อหรือแนวทางที่ต้องการให้นิสิตฝึกปฏิบัติ ให้แก่หน่วยงานที่รับนิสิตเข้าฝึกงานได้ทราบเพื่อจะได้มีการมอบหมายงานให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติอย่างแท้จริง	6
5. บางหน่วยงานที่นิสิตไปฝึกงานไม่เห็นความสำคัญของการฝึกงาน จึงทำให้ไม่ได้รับประโยชน์เท่าที่ควร ภาควิชาน่าจะมีการประชาสัมพันธ์ให้หน่วยงานต่างๆ เห็นความสำคัญเป็นหลักสูตรให้มากยิ่งขึ้น	5

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
6. ก่อนการฝึกงานภาควิชาควรรายละเอียดเกี่ยวกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนว่าแต่ละหน่วยงานนั้นทำงานเกี่ยวกับอะไรบ้าง เพื่อนิสิตจะได้เลือกฝึกงานได้ตรงกับความต้องการและตรงกับสาขาวิชาที่เรียนมา	3
การทำวิทยานิพนธ์	
1. ขั้นตอนการเสนอโครงร่างและขั้นตอนการสอบวิทยานิพนธ์ ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมดี	17
2. อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ไม่ค่อยมีเวลาให้กับนิสิตเท่าที่ควร	4
3. ขั้นตอนการเสนอโครงร่างและขั้นตอนการสอนวิทยานิพนธ์มีมากเกินไป	2
<u>ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เสริมบรรยากาศในการเรียนการสอน</u>	
ห้องสมุด	
1. ตำรา เอกสาร งานวิจัยภาษาไทยและภาษาอังกฤษ มีน้อยและไม่ค่อยทันสมัยควรจัดหาเพิ่มเติมให้มากขึ้น	19
2. สถานที่ห้องสมุดคับแคบและที่นั่งสำหรับอ่านน้อยเกินไป ควรเพิ่มให้เพียงพอแก่นิสิตที่ใช้บริการ	7
3. ควรจัดให้มีห้องสมุดของภาควิชาโดยเฉพาะและเป็นแหล่งรวมหนังสืออุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับผังเมืองโดยตรง	6
4. ควรมีระยะเวลาในการให้บริการพิเศษสำหรับนิสิตปริญญาโท ซึ่งอาจเปิดทำการวันเสาร์-อาทิตย์ หรือขยายเวลาเปิดทำการในวันธรรมดาไปจนถึงเวลา 19.30 น. เพื่อนิสิตจะได้มีเวลาค้นคว้าได้มากขึ้น	5

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
5. เอกสารและข้อมูลต่าง ๆ ด้านผังเมืองมีน้อยมาก จะพบว่ามีแต่หนังสือวิทยานิพนธ์เป็นส่วนใหญ่ว่า ควรมีหนังสือนิตยสารวารสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับผังเมืองให้มากขึ้น	
6. ควรปรับปรุงเรื่องระยะเวลาการให้ยืมหนังสือ เทปวีดิโอ และเทปอัดเสียงการสัมมนาต่าง ๆ	3
อาคารสถานที่	
1. ภาควิชาที่มีสถานที่ค่อนข้างคับแคบ เก่า ไม่ค่อยสะอาด ที่นั่งทำงานสำหรับนิสิตไม่เป็นสัดส่วนทำให้ไม่มีสมาธิในการทำงาน กลุ่ม หรือรายบุคคล รวมทั้งแสงสว่างในห้องเรียนไม่เพียงพอ อากาศถ่ายเทไม่สะดวกร้อนอบอ้าว ซึ่งไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียนจึงควรปรับปรุงและขยายพื้นที่ทั้งห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ให้อยู่ในสถานที่เหมาะสมและเพียงพอแก่จำนวนนิสิต	37
2. ควรให้มีห้องประชุมย่อย และแยกห้องกิจกรรมของนิสิตให้เป็นสัดส่วน	1
3. ควรปรับปรุงห้องน้ำและเพิ่มจำนวนน้ำให้มากขึ้น	1
4. ควรมีบริเวณ Landscape ที่ดีเพื่อเพิ่มบรรยากาศในการเรียนการสอน	1
5. ควรมีห้องสำหรับการใช้วัสดุทัศนูปกรณ์โดยเฉพาะเพื่อสะดวกในการเรียนการสอน	1

จากตารางที่ 38 มหาคณิตศาสตร์มีความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะมากที่สุด
ดังนี้ คือ

1. ด้านเนื้อหาของหลักสูตรควรปรับปรุง เนื้อหาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบันและสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้
2. ด้านการเรียนการสอน อาจารย์ผู้สอนมีจำนวนน้อยจึงควรเชิญอาจารย์จากภายนอกซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานจริงและเชี่ยวชาญในการวางแผนมาร่วมสอน สำหรับวิธีการสอนส่วนใหญ่ใช้วิธีการบรรยายควบคู่กับเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการสอน เช่น ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในการเรียนการสอนในด้านการวางแผนการเปิดรายวิชาในแต่ละภาค การศึกษามีความเหมาะสม และขั้นตอนการเสนอโครงการและขั้นตอนการสอบวิทยานิพนธ์ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมดี เช่น ส่วนการฝึกงานไม่ค่อยได้รับการฝึกปฏิบัติอย่างจริงจัง เนื่องจากระยะเวลาไม่น้อยจึงขยายเวลาให้เพิ่มมากขึ้น
3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกที่เสริมบรรยากาศในการเรียนการสอนเห็นว่าห้องสมุดคณะมีตำรา เอกสาร งานวิจัย ทั้งภาคภาษาไทยและภาษาอังกฤษค่อนข้างน้อยและไม่ค่อยทันสมัยควรจัดหาเพิ่มเติมให้มากขึ้น ส่วนด้านอาคารสถานที่ของภาควิชาการวางแผนภาคและเมืองค่อนข้างคับแคบ เก่าไม่ค่อยสะอาด ที่นั่งทำงานสำหรับนิสิตไม่เป็นสัดส่วน ทำให้ไม่มีสมาธิในการทำงานกลุ่มหรือรายบุคคลรวมทั้งแสงสว่างในห้องเรียนไม่เพียงพอ อาคารถ่ายเทไม่สะดวกร้อนอบอ้าวซึ่งไม่เอื้ออำนวยต่อการเรียน จึงควรมีการปรับปรุงและขยายพื้นที่ทั้งห้องเรียน ห้องปฏิบัติการให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมและเพียงพอแก่จำนวนนิสิต

2.4 เป็นผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนที่เป็นความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหาวิทยาลัย ที่มีต่อคุณลักษณะของมหาวิทยาลัยด้านความสามารถในการปฏิบัติงาน ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านบุคลิกภาพ โดยเรียงลำดับจากสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของมหาวิทยาลัย

ตารางที่ 39 สถานภาพของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหาวิทยาลัย

สถานภาพ	จำนวน (N=29)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	20	69.00
หญิง	9	31.00
2. คุณวุฒิสูงสุดทางการศึกษา		
ปริญญาตรี	9	31.00
ปริญญาโท	19	65.50
ปริญญาเอก	1	3.40
3. สาขาวิชา		
การวางผังเมือง	7	24.10
เคหการ	4	13.80
สถาปัตยกรรม	3	10.30
ศิลปศึกษา	2	6.90
การออกแบบผังเมือง	2	6.90
รัฐศาสตร์	2	6.90

ตารางที่ 39 (ต่อ)

สถานภาพ	จำนวน (N=29)	ร้อยละ
การเงินการธนาคาร	1	3.40
เศรษฐศาสตร์	1	3.40
บริหารรัฐกิจ	1	3.40
การวางแผนภาค	1	3.40
กฎหมายมหาชน	1	3.40
ภูมิศาสตร์	1	3.40
ประชากรศึกษา	1	3.40
วิศวกรรมโยธา	1	3.40
สังคมศาสตร์	1	3.40
4. สังกัดหน่วยงาน		
ราชการ	26	89.70
เอกชน	1	3.40
รัฐวิสาหกิจ	2	6.90

จากตารางที่ 39 พบว่าผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นเพศชายร้อยละ 69.00 และเพศหญิงร้อยละ 31.00 มีคุณวุฒิสูงสุดทางการศึกษาระดับปริญญาโทมากที่สุด ร้อยละ 65.50 ปริญญาตรี ร้อยละ 31.00 และปริญญาเอกร้อยละ 3.40 ตามลำดับ และสาขาวิชาที่จบมากที่สุด คือ การวางผังเมือง ร้อยละ 24.10 รองลงมาคือ เคนการร้อยละ 13.80 และสถาปัตยกรรม ร้อยละ 10.30 โดยสังกัดหน่วยงานราชการร้อยละ 89.70 เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ รัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 6.90 และเอกชน ร้อยละ 3.40 ตามลำดับ

ตารางที่ 40 เปรียบเทียบความคิดเห็นของมหาบัณฑิตกับผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ที่มี
ต่อคุณลักษณะของมหาบัณฑิตเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงาน

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต	ผู้บังคับบัญชา ชั้นต้น		มหาบัณฑิต		t
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
1. สามารถแปลและวิเคราะห์ภาพถ่ายทางอากาศ	2.64	0.91	2.25	0.90	1.91
2. มีความรู้และความสามารถในการทำ Graphic ในงานผังเมือง	2.88	0.65	2.69	0.85	1.06
3. มีความรู้และความสามารถในการทำแผนการใช้ที่ดิน	3.23	0.59	3.04	0.68	1.26
4. รู้จักใช้เทคนิคในการวางแผนการขนส่ง	2.68	0.80	2.18	0.67	3.14**
5. สามารถเสนอแนะเกี่ยวกับการวิเคราะห์ทางด้านผังเมือง	3.18	0.62	3.17	0.61	0.11
6. สามารถวิเคราะห์และประมาณการประชากรได้	3.16	0.75	2.83	0.75	1.90
7. มีความรู้ในการวางผังในลักษณะ 3 มิติ	2.76	0.66	2.48	0.80	1.54
8. มีความรู้ความเข้าใจในกฎหมายการผังเมือง	2.96	0.79	2.63	0.75	1.96
9. สามารถวิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาเมือง	3.30	0.60	3.09	0.50	1.73
10. สามารถวิเคราะห์ปัญหาการพัฒนาชนบท	2.96	0.69	2.73	0.72	1.48
11. สามารถเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเมือง	3.23	0.65	2.90	0.61	2.30*
12. สามารถเสนอแนะแนวทางการพัฒนาชนบท	2.85	0.72	2.71	0.85	0.75
13. สามารถวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจและสังคมของพื้นที่	3.23	0.51	2.90	0.69	2.20*
14. ความสามารถในการสอน (เฉพาะผู้สอน)	2.88	0.78	2.59	0.71	1.31
15. สามารถทำงานอย่างมีระบบแบบแผน	3.38	0.56	3.10	0.62	2.12*
16. สามารถให้บริการสังคม เช่น เป็นวิทยากรหรือเข้าร่วมกิจกรรมทางวิชาการกับหน่วยงานอื่น	3.08	0.64	2.65	0.78	2.45*
17. มีความรอบรู้ในการบริหารภาคและท้องถิ่น	2.77	0.76	2.54	0.69	1.41

ตารางที่ 40 (ต่อ)

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต	ผู้บังคับบัญชา		มหาบัณฑิต		t
	ชั้นต้น				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.	
18. การใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม	3.44	0.57	3.01	0.61	3.37**
19. สามารถปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ	3.31	0.54	3.02	0.54	2.46*
20. สามารถแก้ไขปัญหามิฉะนั้นการทำงานด้วยหลักการและเหตุผล	3.38	0.49	3.13	0.43	2.53*
21. ความสามารถในการติดตามและประเมินผลงาน	3.10	0.62	2.76	0.64	2.51*

* $p < .05$ ** $p < .01$

จากตารางที่ 40 พบว่ามหาบัณฑิตประเมินตนเองเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านความสามารถในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับค่อนข้างมากทุกรายข้อ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยที่สูงที่สุด รดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับ คือ สามารถเสนอแนะเกี่ยวกับการวิเคราะห์ทางด้านผังเมือง ($\bar{X} = 3.17$) สามารถแก้ไขปัญหามิฉะนั้นการทำงานด้วยหลักการและเหตุผล ($\bar{X} = 3.13$) และสามารถทำงานอย่างมีระบบแบบแผน ($\bar{X} = 3.10$) ยกเว้นรายข้อในด้านมีความรู้ในการวางผังในลักษณะ 3 มิติ ($\bar{X} = 2.48$) สามารถแปลและวิเคราะห์ภาพถ่ายทางอากาศ ($\bar{X} = 2.25$) และรู้จักใช้เทคนิคในการวางแผนการขนส่ง ($\bar{X} = 2.18$) ซึ่งมหาบัณฑิตประเมินตนเองอยู่ในระดับค่อนข้างน้อย

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่มีต่อมหาบัณฑิตด้านความสามารถในการปฏิบัติงานพบว่า มีอยู่ในระดับค่อนข้างมากทุกรายข้อสูงสุดคือการใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม ($\bar{X} = 3.44$) เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ สามารถทำงานอย่างมีระบบแบบแผน ($\bar{X} = 3.38$) สามารถแก้ไขปัญหามิฉะนั้นการทำงาน

ด้วยหลักการและเหตุผล ($\bar{x} = 3.38$) และสามารถปฏิบัติงานด้วยความรอบคอบ ($\bar{x} = 3.31$) ตามลำดับ

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเกี่ยวกับความสามารถในการปฏิบัติงานของมหาบัณฑิตแล้ว พบว่ามีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านการเฝ้าหาความรู้เพิ่มเติมและรู้จักใช้เทคนิคในการวางแผนการขนส่ง โดยที่มหาบัณฑิตเห็นว่าตนเองมีคุณสมบัติสองข้อนี้น้อยกว่าผู้บังคับบัญชาชั้นต้นประเมินมหาบัณฑิต

ตารางที่ 41 เปรียบเทียบความคิดเห็นของมหาบัณฑิตกับผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่มีต่อ
คุณลักษณะของมหาบัณฑิตในด้านมนุษยสัมพันธ์

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต	ผู้บังคับบัญชา ชั้นต้น		มหาบัณฑิต		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
	1. ความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน	3.34	0.61	3.21	
2. ความสัมพันธ์กับบุคลากรในหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง	3.36	0.62	3.11	0.61	1.82
3. ความสัมพันธ์กับนิสิต นักศึกษา (เฉพาะผู้สอน)	3.29	0.69	2.89	0.68	1.90
4. การเข้าร่วมกิจกรรมของหน่วยงาน	3.24	0.58	2.79	0.66	3.24**
5. การสร้างความสามัคคีในหมู่เพื่อนร่วมงาน	3.28	0.59	2.98	0.61	2.19*
6. ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น	3.24	0.58	3.22	0.52	0.10
7. ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม	3.41	0.57	3.17	0.65	1.78

*P<.05

**P<.01

จากตารางที่ 41 พบว่ามหาบัณฑิตประเมินตนเอง เกี่ยวกับคุณลักษณะ
ด้านมนุษยสัมพันธ์อยู่ในระดับค่อนข้างมากทุกรายข้อ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยที่
สูงที่สุดคือ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น ($\bar{X}=3.22$) รองลงมาคือ ความสัมพันธ์
กับผู้ร่วมงาน ($\bar{X}=3.21$) และความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม ($\bar{X}=3.17$)
ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ที่มีต่อมหาบัณฑิตด้าน
มนุษยสัมพันธ์พบว่าอยู่ในระดับค่อนข้างมากทุกรายข้อ เมื่อพิจารณาจากค่าเฉลี่ยที่

สูงที่สุดคือความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม ($\bar{X}=3.41$) รองลงมาคือ ความสัมพันธ์กับบุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ($\bar{X}=3.36$) และความสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ($\bar{X}=3.34$) ตามลำดับ

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของมหาบัณฑิต และความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเกี่ยวกับมนุษยสัมพันธ์ของมหาบัณฑิตแล้ว พบว่ามีการคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านการเข้าร่วมกิจกรรมของหน่วยงาน โดยที่มหาบัณฑิตเห็นว่าตนเอง มีคุณสมบัติข้อนี้น้อยกว่าผู้บังคับบัญชาชั้นต้นประเมินมหาบัณฑิต

ตารางที่ 42 เปรียบเทียบความคิดเห็นของมหาบัณฑิตกับผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่มีต่อ
คุณลักษณะของมหาบัณฑิตในด้านบุคลิกภาพ

คุณลักษณะของมหาบัณฑิต	ผู้บังคับบัญชา ชั้นต้น		มหาบัณฑิต		t
	\bar{X}	S.D	\bar{X}	S.D	
1. เชื่อมั่นานตนเอง	3.34	0.55	3.16	0.66	1.35
2. มีความรับผิดชอบ	3.51	0.50	3.32	0.61	1.53
3. มีความเป็นผู้นำ	3.20	0.68	2.97	0.66	1.61
4. เป็นคนมีเหตุผล	3.44	0.57	3.25	0.55	1.63
5. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	3.34	0.28	3.06	0.62	2.17*

* $P < .05$

จากตารางที่ 42 พบว่า มหาบัณฑิตประเมินตนเองเกี่ยวกับคุณลักษณะด้านบุคลิกภาพอยู่ในระดับค่อนข้างมากทุกสูงสุด คือ มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.32$) และเป็นคนมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.25$) ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นที่มีต่อบุคลิกภาพของมหาบัณฑิตพบว่า มีอยู่ในระดับมากที่สุด คือ มีความรับผิดชอบ ($\bar{X} = 3.51$) และมีอยู่ในระดับค่อนข้างมากสูงสุด คือ เป็นคนมีเหตุผล ($\bar{X} = 3.44$)

จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นของมหาบัณฑิตและความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาชั้นต้นเกี่ยวกับบุคลิกภาพของมหาบัณฑิตแล้ว พบว่า มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ โดยที่มหาบัณฑิตเห็นว่าตนเองมีคุณสมบัติข้อนี้น้อยกว่าผู้บังคับบัญชาชั้นต้น ประเมินมหาบัณฑิต

ตารางที่ 43 จำนวนผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหาวิทยาลัยที่เสนอความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการผลิตมหาวิทยาลัยให้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน

ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ	ความถี่
1. ควรเน้นให้มหาวิทยาลัยมีความรู้ความสามารถในด้านวิธีการวางแผนพัฒนาพื้นที่	5
2. ควรให้มีความรอบรู้ด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองมากยิ่งขึ้น	4
3. ควรให้รู้จักวิธีการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยในงานวางแผนภาคและการเมือง	4
4. ควรให้มีความรู้ทางด้านภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น	3
5. ควรให้มีความรู้ความสามารถทางด้านกายภาพของเมืองมากยิ่งขึ้น	3
6. ควรให้มีความรอบรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวกับการบังคับใช้ของผังเมือง	2
7. ควรเน้นให้มหาวิทยาลัยได้คำนึงถึงความมีมนุษยสัมพันธ์ เป็นสำคัญ	2
8. ควรผลิตมหาวิทยาลัยให้มีความรู้ทางการวางผังในลักษณะ 3 มิติ	1
9. ควรเน้นวิธีการนำผังเมืองไปสู่การปฏิบัติได้อย่างจริงจัง	1
10. ควรเน้นการอ่านและแปลภาพถ่ายดาวเทียม	1
11. ควรเน้นด้านการวางแผนจราจรและขนส่ง	1
12. ควรเน้นด้านการออกแบบชุมชนในการวางแผนการใช้ที่ดินในเมือง	1
13. ควรเน้นให้มหาวิทยาลัยได้คำนึงถึงความตรงต่อเวลา เป็นสำคัญ	1

จากตารางที่ 43 ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของมหาวิทยาลัยมีความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการผลิตมหาวิทยาลัยให้มีคุณลักษณะสอดคล้องกับความต้องการของหน่วยงาน คือ การผลิตมหาวิทยาลัยให้มีความรู้ความสามารถในด้านวิธีการวางแผนพัฒนาพื้นที่ เป็นอันดับแรก รองลงมาคือ ให้มีความรอบรู้ด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง และวิธีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ช่วยในงานวางแผนภาคและเมือง